



لله ئامانج و لله زمان و لله پوهیستییه کانی نووسینی چیرکه لله منداهان بزانه، پوهیسته دایکان و باوکان و مامستاگان، لله و پرتووکانه یان لله دابین بکه، که لله پهی ته مانی منداهان، چیرکه خاش و ئاسانیان له خه گرتوون، چونکه تا منداهان زیاتر خو و خوندنه و بگرن، زیاتر فله رده بن و زله رزانه رده بن و ئاسهی خه یاه و بیر و هزاریان فراوانتر ده بته. زمانیان پاراوتر ده بته. منداهان له سه ره تاشه و نه و ته ده گنه، که هر نووسه ره کی منداهان شه واز و ته کنیکی جیاوازی له نووسینی چیرکه کدا هه یه.

۲- هه بهزار دنی بیرکه که: گرنگ که منداهان په شه نه و ده ست به نووسینی چیرکه بکه، بیرکه یان هه بته، له سه ره جیه چیرکه که کانیان. به هره ده زینه و ده بیرکه ده باش به چیرکه ئاسان نیه و بیرکده نه و ده ورده ده و ته. ده توان به به هره بیرکه که سوود له سه ره تا یا که تایی هه نه ده که له و چیرکه کانه و به بگرن که خوندوویانه ته و. منداهان نه نه شه یه کی فراوانیان هه یه، ده زانه که چنه له ره گه یه چالاکیه کانی نووسینی داهه نه رانه و په ره به به ره کانیان بده.

۳- ئامانج له نووسینی چیرکه که: زه ره گرنگ و پوهیسته منداهان نه و بزانه، که په شه ده سته که رده نیان به نووسین، ئامانجیان له چیرکه که کانیان چیه؟ به که ده نووسنه؟ و به چیه ده نووسنه؟ هه موو چیرکه که م به سته که یا په یامه که له خه ده گره ته، که نووسه ره ده یه و ته به خوندانه رانی بگه یه نه ته. نه و چیرکه کانه ریالیزمی بن، یا نه فسانه یی بن. خوندانه ران ده یانه و ته سوود و نه زموون له ئامانجی و نه و چیرکه کانه و به بگرن.

۴- دانانی پلان و نه خشه ی نووسینی چیرکه که: پوهیسته منداهان نه خشه ی نووسینی چیرکه که کانیان دابنه، ده توان هه کاریه کیان به رووداو کانی چیرکه که کانیان هه بته. هه نگاو به هه نگاو نه هه کاریه جیه جیه بکه. و که، چنه ده ست به نووسینی چیرکه که کانیان بکه و چنه که تاییان په به نه، نه و شه بزانه که هه موو چیرکه که که باش به منداهان، سه ره تا و ناو ده است و که تاییان هه یه.

۵- پانه وان و کاره که ره کانی چیرکه که: چیرکه که به کاره که ره نا بته. پوهیسته منداهانی چیرکه که نووس. کاره که ره سه ره کی چیرکه که کانیان به باشی دیارییان بکه و دیزاینیان بکه، له گه ره و نه ره که کان و ته مانه و توانایاندا بگونه. نه و کاره که ره کانه کن که ژیان ده خه نه به ره چیرکه که کان. نه وان رووداو کان به ره و په شه و ده بن. که شه و کردار ده نه ناو مملانه و شه که و. م ره جیش نیه که کاره کان له ژیکه بن. زه ره یه چیرکه که کانی منداهان، پانه وانی

سەرکریان (کو یا کچی باشن) و دژ بـر کـانیـشیـان (کـسی خـراپـن). کار کـتـری پا پـشتی هـردوولاشیان هـ. بـ کورتـ چـر کـ ژمار ی کار کـتـر کـان کـمـترن. پا وـان و کار کـتـر کـانی چـیر کـی مندا بـان، مـر قـن، یا ئاژ و با بـند و زیند وـر و شتی ترن. مندا بـان هـمیش لـگـگ سـر کـوتـنی پا وـان کـاندان، ئـگـر لـ پـناوی باشی و ئازادی و ئاشتی و خـرخوازی و مـر قـایـتـیدا خـبات بـکـن.

۶- مـلـمـلان لـ چـیر کـ: پـویستـ دایکان و باوکان و مامـستاکان، یارمـتی مندا بـان بـدن، بـ تـگـیشـتن لـ چـمـکی مـلـمـلان لـ چـیر کـدا. هـانیان بـدن بـ دروستـکردنی مـلـمـلان لـ چـیر کـکانیاندا. توانای سـر کـوتـنی پا وـان کـان لـ مـلـمـلانـدا دـرد کـوتـت. مـلـمـلان یـکـانیـش نا بـت درـژ و بـزار کـربـن.

۷- زمان لـ چـیر کـی مندا بـان: بـگومان زمان گـرنگـترین فاکـتـر و کـمـکـی لـ چـیر کـی مندا بـاندا. نووسینی چـیر کـی مندا بـان، بـ زمان کـی پـتی و پاراو و شیرینی کوردیمان. بـ بـکارهـنـانی وشـی ئاسان و واتازانراو و رستـی کورت. مـرجی چـیر کـی باش و سـر کـوتـوی مندا بـان. بـ داخـو و بـش کـی زـری مندا بـانی کوردیمان، بـ هـی ئـوی کـ لـ تـمـنـی کـی بـچووکدا ناخو بـند و و ناووسن، یان بـ زـری بـ هـی ئـوی کـ دـو و تـانی داگیر کـری کوردستان، بـ تـبـزی و بـ زـرداری، لـ قوتا بـخانـدا زمانی خـیان بـ سـر مندا بـانی کوردیمان سـپـاندوون و خو بـندیـشیـان بـ زمانی کوردی قـد دـغـکردوون. هـی سـر کـی لاوازی مندا بـانی کوردیمان لـ زمانی کوردیدا. لایـکی کـش و، دوو رـنووس و نـبوونی زمان کـی ستانـداری یـکـگرتووی کوردی، هـی کـی تری لاوازی خو بـند و و نووسینی مندا بـانمان بـ زمانی کوردی.

۸- کات و شو بـ لـ چـیر کـی مندا بـان: کات و شو بـ دوو رـگـزی سـر کـین لـ چـیر کـدا. بـ بـ کات و شو بـ لـ کـدان و بـ رووداو کـان نا کـرت. چونکـ کات و شو بـ رـی کـی گـرنگـیان هـی لـ بنیاتنان و لـ ریز بـندی رووداو کـانی چـیر کـ. بـی پـویستـ کات و شو بـنی رووداو کـان دیاری بـکـن، کات ئـو ماو یـی کـ رووداو کـانی چـیر کـکان تـیاندا روویان داو یا روود دـن، و کـ: بـهار، هاوین، شـو، رـژ، رابـردو، ئـستا، داهاتوو، هـتـد. شو بـنیش ئـو چوارچـو و یـی کـ رووداو کـان تـیدا روویان داو یا روود دـن، و کـ: ما کـی ئاو دـان، قوتا بـخان، پارکـک، سـپـرانگـای کـ، دارستان کـی ئـفسووناوی، ئـشکـوتـکـ، زـوی، بـشایی ئاسمان، دـریا، گوند کـ، شار کـ، کوردستان، کـرکوک، یا وـا تـکی کـ، هـتـد. پـویستـ مندا بـانی چـیر کـنووس، پـش دـستـپـکردن بـ نووسین، لـ خـیا و هـشیاندا، کات و شو بـنی روود و و کـی کـانی چـیر کـکانیان دیاری

بکـان.

۹- دیالـگ لـ چیرـکی منداـاندا: دیالـگ یـکـکـ لـ کـکـکـکـانی بنیاتـنـانی چیرـکی منداـان. دیالـگ بریتـیـیـ لـ گفتوگـ لـ نـوان دوو کارـکـتـر یا زیاتـردا، مرـفـبن، یا ئاژـ و باـندـ و رووـک و زیندـوـر و شتی تر. منداـانی چیرـکنووس، دـتـوانن سوود لـ ئـزموونی چیرـکنووسانی تر وـربـگـرن.

۱۰- خاـی وـرچـرخان لـ چیرـکی منداـان: بـ زـری خاـی وـرچـرخان لـ ناوـاستی چیرـکی منداـان دایـ. یارمـتـیدـر بـ ئـوـی چیرـکـکـ سـرنجـاکـش بـت. دـکـرت وـرچـرخان، ساتـکی دـزینـوـ بـت، یان کاتـک بـت کـ کارـکـتـرـک، هـزـکی لـ توانا بـدـری ترسناک بدـزـتـوـ. واتـ کارـکی کوتوپـ و چاوـوان نـکـراوـ.

۱۱- دانانی خاـبـندی لـ شوـئی خـیـاندا: پـویستـ منداـانی چیرـکنووس، فـری دانانی خاـبـندیـکانـبن لـ شوـئی راستیـاندا. ۱۲- نووسینی چیرـک لـ ئینتـرنـتـدا: دایکان و باوکان دـتـوانن، ئیمـکـ بو منداـ چیرـکنووسـکانیان بکـنـوـ، بـ ئـوـی چیرـکـکانیان لـ ئینتـرـتـدا بنووسن. چونکـ نووسین لـ ئینتـرنـتـدا، خـشی و شادی و شارـزایی بـ منداـان دـبـخـشـت.

۱۳- پیاچوونـوـ بـ رـشنووسی چیرـک: دواـ ئـوـی کـ منداـانی چیرـکنووس، لـ نووسینی رـشنووسی چیرـکـکانیان دـبـنـوـ، پـویستـ دووبارـ و سـبارـ بـ وردی بـ چیرـکـکانیاندا بچنـوـ، دوايش بیانـ بـ دایک و باوکیان یان بـ مامـستاکیان یان بـ چیرـکنووسـکی گـورـ بـ منداـان، بـ ئـوـی لـ هـموو روویـکـوـ، سـرنج و تـبـینیـکانیان دـرـبارـی چیرـکـکانیان دـرـبـن و هـــکانیان بـزاربکـن. سوودیش لـ رـخنـ و لـ پـشـنـار و لـ رـنمایـکانیان وـربـگـرن.

۱۴- هاندان و پیرـزبایی و دـستخـشی: دایکان و باوکان و مامـستاگان، رـکـکی سـرـکی و گـرنگیان هـیـ، لـ هاندان و لـ پشتگیریکردن و رـنمایکردنی منداـکانیان و قوتابییـکانیان. لـ نووسین و درـژـدان بـ ئـو چیرـک و هـنـراو و پـخـشانـی کـ منداـکانیان دـیانووسن. هاندانیش شـوازیان زـرـ. هاندانـکـ گـر خـکـاتـک بـت، یا پیرـزبایی و ئافـرین و دـستخـشی و چـپـلـلـدان بـت. دـست کـشان بـ دـستا بـت. مایـی دـخـشی و پـزانین و رـزن بـ منداـانی نووسـر. دـکـرت زیاتر هانـان بدـن بـ ئـوـی چیرـک یا هـنـراوـکانیان بـ گـقـارـکانی منداـان بـنـرن بـ بـاوکردنـوـ.

پښتو ژبې د واکمنۍ په څېر، ځانګړتیا یې نوو سینګارۍ  
منډاګان بکې، یان پېښور پښتو ټولنې او ټولنیزې ټولنې.  
۱۵- د تایید کولو د څارنې او هیواد څارنې: پښتو منډاګان ژبې د واکمنۍ  
بزانن، پښتو د تایید کولو چارو ګارنۍ یې چارو ګارنۍ او  
ګډون کولو ته یې ځانګړتیا ورکړې. د تایید کولو ګارنۍ یې ګډون کولو  
په هیواد څارنې او بې ځارنې واکمنۍ او ځانګړتیا یې ځانګړتیا  
نا بې ځانګړتیا یې ځانګړتیا یې ځانګړتیا یې ځانګړتیا یې ځانګړتیا  
و بې ځانګړتیا یې ځانګړتیا یې ځانګړتیا یې ځانګړتیا یې ځانګړتیا  
بې ځانګړتیا یې ځانګړتیا یې ځانګړتیا یې ځانګړتیا یې ځانګړتیا.

هیڅ یې د واکمنۍ څارنې، د ځانګړتیا یې ځانګړتیا یې ځانګړتیا یې ځانګړتیا یې ځانګړتیا  
ټولنیزو منډاګانو نوو سینګارۍ، د ځانګړتیا یې ځانګړتیا یې ځانګړتیا یې ځانګړتیا یې ځانګړتیا  
د مانووسو څارنې ته د ځانګړتیا یې ځانګړتیا یې ځانګړتیا یې ځانګړتیا یې ځانګړتیا.

د ژباړن شوان

نېټه: ۲۰۲۳